

Allmän information - Lettland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?
- 2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?
- 3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?
- 4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?
- 5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller
 - 5.1 arvsrättsliga frågor?
 - 5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?
 - 5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?
 - 5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?
- 6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).
- 7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?
- 8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?
- 9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?
 - 9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?
 - 9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?
 - 9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?
- 10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

I enlighet med artikel 418 i civillagen (*Civillikums*) är ett testamente en ensidig instruktion upprättad av en person i händelse av hans eller hennes död som rör all hans eller hennes egendom, en del av egendomen eller individuella ägodelar och rättigheter. I enlighet med artikel 420 i civillagen kan varje person upprätta ett testamente med undantag av minderåriga. Minderåriga som är 16 år eller äldre kan upprätta ett testamente avseende sin enskilda egendom (artikel 195 i civillagen). Personer under

förmyndarskap kan också upprätta ett testamente. I enlighet med artikel 421 i civillagen kan personer som inte kan uttrycka sin vilja inte upprätta ett testamente.

I civillagen anges att ett testamente antingen är offentligt eller privat till sin form.

Offentliga testamenten upprättas inför en notarie eller en familjerätt. Ett offentligt testamente ska upprättas i närvaro av arvlåtaren. Originalen av ett offentligt testamente anses vara det dokument som är registrerat i dokumentregistret hos en notarie eller en konsul eller i testamentsregistret vid en familjerätt. Arvlåtaren får en kopia av testamentet efter att originalet har skrivits under.

För att ett privat testamente ska vara giltigt krävs i enlighet med artikel 445 och 446 i civillagen en garanti för att det har upprättats av arvlåtaren och att det korrekt återspeglar hans eller hennes sista vilja. Privata testamenten upprättas skriftligen. Hela testamentet ska skrivas ner för hand av arvlåtaren och ska undertecknas av honom eller henne.

Enligt artikel 604 i civillagen upprättas ett gemensamt testamente (*savstarpējs testaments*) av två eller fler personer som ömsesidigt utnämner varandra som varandras testamentstagare. Om en person enligt ett sådant testamente utnämns som testamentstagare på villkor att den andra personen också utnämns och att denna utnämning är giltig, så att de två utnämningarna står eller faller tillsammans, är testamentet ett gemensamt ömsesidigt testamente (*korrespektīvs testaments*).

I enlighet med artikel 639 i civillagen fastställs ett avtalsarv genom en överenskommelse enligt vilken en part överlåter rätten till sitt framtida arv eller till en del därav till en annan part, eller flera parter överlåter en sådan rätt till varandra. Denna typ av avtal kallas arvsavtal. I ett arvsavtal kan en part även bevilja ett legat till en annan part eller till en tredje person. Det är inte tillåtet att i ett arvsavtal utesluta någon från ett arv.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Ifall ett förordnande om kvarlåtenskap upprättas som ett offentligt dokument (notariatshandling, ett testamente bestyrkt av en familjerätt) registreras det i ett offentligt testamentsregister. Ett förordnande om kvarlåtenskap som upprättas privat registreras inte såvida det inte har överlämnats till en auktoriserad notarie eller familjerätt för förvaring.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

En arvlåtare kan fritt besluta om överlåtelsen av hela kvarlåtenskapen i händelse av hans eller hennes död, med undantag för laglotter som överläts till de personer som har rätt till en laglott. Personer som har rätt till en laglott har endast rätt att begära att laglotten överförs som penningmedel.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

I enlighet med civillagen har makar, närmaste anhöriga och adopterade arvsrätt.

Ett adoptivbarn och hans eller hennes avkomlingar ärver efter adoptanten eller hans eller hennes släktingar. Adoptivbarns avkomlingar ärver efter adoptivbarnet och detsamma gäller för adoptanten och hans eller hennes släktingar. En arvinge som rankas lägre i arvsordningen ärver ingenting om en arvinge som rankas högre i arvsordningen har uttryckt sin avsikt att ärva.

En make/maka ärver tillsammans med arvingar i första, andra eller tredje arvsklassen. När en make/maka ärver tillsammans med en arvinge i första arvsklassen erhåller maken/makan lika stor del som barnet om antalet barn som har uttryckt sin avsikt att ärva är färre än fyra. Om fyra barn eller fler uttrycker sin avsikt att ärva, ärver maken/makan en fjärdedel. Maken/makan ärver hälften av kvarlåtenskapen om han eller hon ärver tillsammans med arvingar i andra eller tredje arvsklassen. En make/maka ärver hela kvarlåtenskapen om det inte finns några arvingar i första, andra eller tredje arvsklassen eller om dessa underlåter att uttrycka sin avsikt att ärva.

Den avlidnes anhöriga ärver i en särskild ordning som delvis grundas på typen av släktskapsförhållande och delvis på graden av släktskap. När det gäller arvsordningen indelas lagliga arvingar i fyra klasser:

1. i första klassen ärver den avlidnes alla avkomlingar utan åtskillnad på graden av släktskap om det mellan dem och den avlidne inte finns några andra avkomlingar med arvsrätt,
2. i andra klassen ärver en släkting i uppstigande led med den närmaste graden av släktskap till den avlidne samt den avlidne s helsyskon och barn till helsyskon som har avlidit före den person som nyligen avlidit,
3. i tredje klassen ärver den avlidnes halvsyskon samt barn till halvsyskon som har avlidit före den döde,
4. i fjärde klassen ärver återstående släktingar i sidled med den närmaste graden av släktskap utan åtskillnad mellan hel- eller halvsläkting.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Auktoriserad notarie (*zvērīnāts notārs*).

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

Auktoriserad notarie.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Auktoriserad notarie.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

Auktoriserad notarie.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

När arvsförfarandet har inletts måste arvtagaren uttrycka sin avsikt att motta kvarlåtenskapen. Detta görs genom att han eller hon lämnar in en arvsbegäran till en auktoriserad notarie. Den auktoriserade notarien inleder arvsförfarandet, kungör att så skett, fastställer vilka personer som har arvsrätt till kvarlåtenskapen och utfärdar ett arvsintyg.

Om arvet överläts under ett förordnande om kvarlåtenskap ska detta lämnas in till en auktoriserad notarie som läser det och förklarar att det har trätt i kraft i enlighet med lagstiftningen. Även här måste arvtagaren uttrycka sin avsikt att motta kvarlåtenskapen. Om en legatarie har utsetts kommer han eller hon också att anges i arvsintyget.

Lettlands lagstiftning föreskriver inte likvidation och fördelning av den avlidnes egendom. En arvlåtare får föreskriva detta i en fördelning av egendom, men sådana fall är inte vanligt förekommande. När den auktoriserade notarien har bekräftat de arvtagare som har arvsrätt till kvarlåtenskapen kan arvtagarna förbli gemensamma ägare till den ärvda egendomen eller dela upp kvarlåtenskapen genom att ingå ett avtal om att dela upp kvarlåtenskapen. Om en arvtagare eller några av arvtagarna vill dela upp kvarlåtenskapen medan övriga arvtagare inte samtycker till detta, kan de parter som vill dela upp kvarlåtenskapen väcka talan inför domstol rörande uppdelningen.

Enda fallet då lagen föreskriver försäljning av den avlidnes egendom är när det inte finns några arvingar och egendomen anses vara egendom utan ägare och därmed faller under statens behörighet. Om det finns borgenärer säljs egendomen på auktion av en auktoriserad utmätningsman. Om det inte finns några borgenärer antar skattemyndigheten ett beslut om förfoganderätten till egendomen.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Enligt definitionen i artikel 500 i civillagen gäller att om en person endast har testamenterats ett enskilt föremål i kvarlåtenskapen istället för hela kvarlåtenskapen eller en del av den, kallas den testamentariska gåvan ett legat och personen som föremålet har testamenterats till en legatarie.

Denna person ska lämna in en arvsbegäran till en auktoriserad notarie. Om det finns ett förordnande om kvarlåtenskap ska detta också lämnas in till och läsas av den auktoriserade notarien. Den auktoriserade notarien utfärdar ett arvsintyg till arvingar och legatarier efter utgången av den period för accept av arvet som har fastställts av notarien (minst tre månader) eller som fastställs enligt civillagen (ett år efter att arvsförfarandet inletts eller efter tillkännagivandet av att så skett).

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Civillagen fastställer att genom accept och förvärvande av ett arv övergår alla den avlidnes rättigheter och skyldigheter till arvtagaren, i den mån de inte har upphört att gälla genom den avlidnes bortgång. Arvingar är ansvariga för den avlidnes skulder, inklusive med sin egen egendom om den ärvda egendomen är otillräcklig för att täcka skulderna. En arvinge som har mottagit en kvarlåtenskap med begränsning av ansvar till behållningen i boet vid upprättande av en bouppteckning (*ar inventāra tiesību*) ansvarar för den avlidnes skulder och andra anspråk mot honom eller henne endast i den utsträckning som motsvaras av kvarlåtenskapen.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Arvsintyg och registreringsansökan lämnas in till fastighetsregistret.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Följande personer kan utnämnas:

- efter inledandet av arvsförfarandet – en förvaltare av egendomen. På arvingarnas begäran eller i vissa fall som fastställs enligt lag (t.ex. när en kvarlåtenskap är belastad med skulder, när det inte finns några arvingar eller de inte kan kontaktas, osv.), fastställs egendomens förvalterskap av en auktoriserad notarie genom en separat handling som skickas till en familjerätt för utnämning av förvaltaren,
- en testamentsexekutor – detta sker under arvlåtarens livstid när hon eller han upprättat sitt testamente.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Ett testamente som har vunnit laga kraft verkställs av den testamentsexekutor som har utnämnts i detta syfte antingen i själva testamentet eller genom en annan särskild testamentarisk handling. Om en testamentsexekutor inte har utnämnts verkställs testamentet av en arvinge som utnämns i testamentet. Om det inte finns en direkt testamentarisk arvinge verkställs testamentet av en förvaltare till kvarlåtenskapen som utnämns av en familjerätt på grundval av ett beslut av en auktoriserad notarie.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Testamentsexekutorns rättsliga status och begränsningarna av hans eller hennes rättigheter och skyldigheter fastställs av arvlåtarens vilja som denna uttrycks i testamentet. Om arvlåtaren inte har efterlämnat ytterligare instruktioner ska testamentsexekutorn uteslutande säkerställa att arvlåtarens sista vilja uppfylls och utförs och ska ombesörja överföringen av kvarlåtenskapen och dess uppdelning bland arvingar och legatarier i den omfattning som är nödvändigt för detta syfte.

En förvaltare av kvarlåtenskapen handlar självständigt vad gäller förvaltning och representation av dödsboet och för dödsboets räkning. En förvaltare sköter kvarlåtenskapen med samma omsorg och noggrannhet som han eller hon som omsorgsfull ägare skulle sköta sina egna affärer. Under förvaltningstiden lämnar förvaltaren in årsredovisningar till en familjerätt, och när kvarlåtenskapen har fördelats till arvingarna eller förvalterskapet har avslutats på andra grunder ska en slutlig redovisning lämnas in. Förvalterskapet och förvaltarens rätt att handla för dödsboets räkning upphör när en notarie utfärdar ett arvsintyg.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

En auktoriserad notarie utfärdar ett arvsintyg i form av en notariatshandling. Notariatshandlingens legitimitet kan inte ifrågasättas. Den kan bestridas genom en separat domstolsprocess.

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Senaste uppdatering: 08/05/2020